

Spis treści

Jan GOCZOŁ: [Do Czytelników].....	3
Kalendarium	
Kalendarium i kronika historyczna.....	4
Zdzisław WOJNOWSKI: Jesienna impresja.....	23
70 lat temu	
Maria KALCZYŃSKA: Napad na polskich aktorów w Opolu.....	29
60 lat temu	
Damian TOMCZYK: Wywiad polski na Śląsku Opolskim w 1939 roku.....	31
Damian TOMCZYK: Śląsk Opolski 1939 – główna baza niemieckiej inwazji na Polskę.....	34
Danuta KISIELEWICZ: Oficerowie polscy w niewoli.....	37
Mój wrzesień 1939	
Waleria z Augustynów NABZDYKOWA: Mój wrzesień ...1939 roku.....	41
ks. Zygmunt NABZDYK: Był wrzesień 1939 roku.....	43
Zofia HAJDUK: Tego września pogoda była przepiękna.....	46
Irena HUNDTOWA: Suchy Bór.....	49
Róża BEDNORZ: Wojenny wrzesień śląskiej maturzystki.....	52
Franciszek MAREK: Wspomnienia z września 1939 roku.....	56
Anna NOWAKOWSKA: Wrześniowa ucieczka.....	63
10 lat temu	
Krzysztof ZUBA: Był rok 1989.....	65
Aleksandra TRZCIELIŃSKA-POLUS: Dziesięć lat po Krzyżowej i Wspólnym oświadczeniu.....	68
Z warsztatu historyka	
Włodzimierz KACZOROWSKI: Vincenz Priessnitz z Jesenika. Szarlatan czy uzdrowiciel?.....	71
Włodzimierz KACZOROWSKI: Max Pinkus – Honorowy Obywatel Miasta Prudnika.....	74
Andrzej HANICH: Język mieszkańców Opola i okolicy przed II wojną światową według źródeł kościelnych.....	80
Maciej BORKOWSKI: Fotografik – legenda Max Glauer (1867–1935).....	85
Z warsztatu historyka sztuki	
Urszula ZAJĄCZKOWSKA: „Świątynia Matyldy”.....	87

Z warsztatu badacza kultury

Krystyna KOSSAKOWSKA-JAROSZ: O samokształceniu, czyli XIX-wiecznym sposobie na obywatelskie dowartościowanie	90
--	----

Z warsztatu etnografa

Elżbieta WIJAS-GROCHOLSKA: Drzwi	95
--	----

Pogranicze

Reinhold OLESCH: Język polski na Górnym Śląsku i jego stosunek do języka niemieckiego (tłum. Jan GOCZOŁ)	99
Zdzisław WOJNOWSKI: Przyfrontowe „wczasy”	107

Kalendarze

Krystyna KOSSAKOWSKA-JAROSZ: O kalendarzach górnośląskich słów kilka	109
Tadeusz SOROCZYŃSKI: Opolskie kalendarze	115

Dom Wilhelma Szewczyka

Jan GOCZOŁ: Kopalnie, hałdy, familolki	118
Harry DUDA: W Czerwionce jesienią	119

Twórcy

Harry DUDA: Węgierskie Gniezno	120
Janusz WÓJCIK: Magiczne miasto	120
Tadeusz SOROCZYŃSKI: Genealogia	121
Zygmunt DMOCHOWSKI: Proces	121
Wiesław MALICKI: [To własną...]	122
Walter PYKA: *** [Na moim...]	122
Zeno KAPRÁL: Ład (tłum. Wilhelm PRZECZEK)	122
Lech PRZECZEK: Czas przeszły	123
Libor MARTINEK: Impresja grecka	123
Wiesław Adam BERGER: Wieczór idący ku nocy	124
Adam KURCZYNA: Strachy	125
Krystian SZAFARCZYK: Któraś była z mojego wiersza	125
Andrzej PAŁOSZ: Pułapka na szczęście	126
Karolina TURKIEWICZ-SUCHANOWSKA: Outopos	127
Elżbieta LISAK: Ofelia nad wodą	127
Lucyna PRZECZEK-WASZKOWA: Szminka	128
Irena WYCZÓŁKOWSKA: Dziadek Koc w Kratę	128
Irena ZAJĄCZKIEWICZ-DUDKOWA: *** (fragment utworu pt. „Sens”)	129
Roman SENSKI: Lewin Brzeski: Staccato	130
Irena BIENIUSA: Księga Genesis. Epilog	130
Ireneusz CHUDY: Z pamiętnika bibliotekarza	131
Barbara STANKIEWICZ: Lody z bitą pianą	134
Stefan WAWRZYCZEK: Aforyzm	138
Adam WIERCIŃSKI: Stanisław Sławomir Nicieja	139

Publicystyka

Krystian SZAFARCZYK: Z Kazachstanu do Polski.....	141
Pieszczochy systemu? Ze Stanisławem Derdą, prezesem Rolniczej Spółdzielni Produkcyjnej w Rostkowicach rozmawia Barbara STANKIEWICZ.....	144
Marek KARP: Miejsca zapomniane, cmentarze umarłe.....	147

Odeszli

Franciszek KOSMA („Nowa Trybuna Opolska”):	
– Dorota Paulina Polak	150
– Stanisław Michalek	151
– Jerzy Pyzikowski	152
– Józef Krupiej	153
– Tadeusz Kampczyk	154
– Henryk Mynte	155
– Longin Przybylski	156
– Jerzy Werner	157
– Jan Matejuk	158
– Bolesław Banaś	159
– Stefan Grobelny	160
– Helena Lehr Pelaez	161
– Zdzisław Pietrzyk	163
– Tadeusz Żurowski	164
– Mieczysław Marian Domaradzki	165
– Anna Mitko	166
– Jerzy Suchanow	167
Juliusz STECKI („Nowa Trybuna Opolska”):	
– Witold Sobolewski	168
Franciszek KOSMA („Nowa Trybuna Opolska”):	
– Helena Koziol	169
– Wiesław Galus	170
– Edward Kulak	171
– Krystyna Waclaw	172
Bogusław NIERENBERG: „Semper fidelis...” [Jan Zawiślewski].....	173
Ryszard HŁADKO: Czas Bolka [Bolesław Banaś]	176

Województwo opolskie

Janina HAJDUK-NIJAKOWSKA: Kalendarium obrony województwa opolskiego	178
Danuta BERLIŃSKA: Determinacja i wola przetrwania	181
Wybory '98. Władze samorządowe w województwie opolskim	188
Województwo opolskie [mapa].....	189

Kronika

Janina HAJDUK-NIJAKOWSKA: Kronika społeczno-kulturalna (listopad 1997–październik 1998)	190
---	-----

M. Dorota HERMAN: Brzeskie Centrum Kultury. Kronika wydarzeń kulturalnych listopad 1997–październik 1998	199
Barbara MORAJKO: Głucholaska kronika kulturalna	202
Marek KARP: W poszukiwaniu twórczej atmosfery [Prudnik]	203
J.M.: Wiatraczki i wiatraki	206
Krystyna TURWID: Flaga Honorowa Rady Europy dla Opola. Dowód przyjaźni i uznania Europy	208
Władysław CICHĄLEWSKI: Komitat Fejér	210
Janina HAJDUK-NIJAŁOWSKA: Nagroda im. Karola Miarki dla prof. dr hab. Teresy Smolińskiej	212
Marek KARP: W salonie artystycznym Opolszczyzny [Moszna]	213

Muzea i wystawy

W muzeach Opolszczyzny wystawy czasowe październik 1997–październik 1998	215
Muzeum Piastów Śląskich w Brzegu (oprac. Paweł KOZERSKI) 215 □ Muzeum Czynu Powstańczego w Górze św. Anny (oprac. Krystyna LENART-JUSZCZEWSKA) 216 □ Muzeum im. Jana Dzierżona w Kluczborku (oprac. Krystyna LENART-JUSZCZEWSKA) 217 □ Muzeum w Nysie (oprac. Krystyna LENART-JUSZCZEWSKA) 217 □ Muzeum Diecezjalne w Opolu (oprac. ks. Piotr Paweł MANIURKA) 218 □ Muzeum Śląska Opolskiego w Opolu (oprac. Krystyna LENART-JUSZCZEWSKA) 218 □ Muzeum Wsi Opolskiej w Opolu (oprac. Helena GRUSZKA) 220 □ Muzeum Ziemi Prudnickiej w Prudniku (oprac. Krystyna LENART-JUSZCZEWSKA) 220 □ Centralne Muzeum Jeńców Wojennych w Łambinowicach-Opolu (oprac. Violetta Rezler-Wasielewska) 221	
ks. Piotr Paweł MANIURKA: Z kolekcji Muzeum Diecezjalnego [„Salvator Mundi”]	222
Elżbieta WIJAS-GROCHOLSKA: Pawilon chiński w zbiorach Muzeum Wsi Opolskiej w Opolu	223
Krystyna LENART-JUSZCZEWSKA: „Żydzi”	227
Galeria Sztuki Współczesnej w Opolu – wystawy	229
Małgorzata RADZIEWICZ-SAMARCEW: Biblia w ilustracjach	230
Rysunki Andrzeja HAMADY	232

Teatr

Opolski Teatr Lalki i Aktora im. Alojzego Smolki. Premiery w sezonie 1997/1998	233
Teatr im. Jana Kochanowskiego w Opolu. Premiery w sezonie 1997/1998	234
Iwona KŁOPOCKA-MARCJASZ („Nowa Trybuna Opolska”): Pod znakiem „Dziadów”	235

Filharmonia

Remigiusz POŚPIECH: Filharmonia po powodzi	238
--	-----

Z warsztatu regionalisty

Konrad MIENTUS: Mnichus	242
Dariusz ZIĘBA: Skorogoszcz	244
Konrad MIENTUS: Ślady napoleońskie	246

Materiały na Turniej Wiedzy Historycznej

Bogdan CIMAŁA: 750 lat Namysłowa	248
--	-----

Człowiek i przyroda

Arkadiusz NOWAK, Sylwia NOWAK: Perły opolskiej przyrody	255
---	-----

Spis treści

Józef GIŁOWSKI: Badacz opolskiej przyrody [Stanisław Mazur]	259
Harry DUDA: ...swego nie znacie, czyli nowy Dzierżon [Tadeusz Podkówa]	261
Sylvia NOWAK, Arkadiusz NOWAK: Wpływ autostrady A4 na przyrodę województwa opolskiego	267
Unia Europejska	
Barbara BIDZIŃSKA-JAKUBOWSKA: Jak funkcjonuje Unia Europejska	273
Barbara BIDZIŃSKA-JAKUBOWSKA: Co to jest PHARE?	280
Różne refleksje	
Barbara WOŁOWIK: Ptasie wróżby	283
Zdzisław WOJNOWSKI: Minifelieton	285
Z teki	
Z teki Leszka OŁDAKA	286
Z teki Andrzeja CZYCYŁY	287
31 lat temu i dzisiaj	
Opole – plac Wolności w obiektywie Adama ŚMIETANŚKIEGO, 1967 rok	288
Opole – plac Wolności w obiektywie Tadeusza PARCEJA, 1998 rok	289
Fraszki	
Zdzisław WOJNOWSKI: O pewnym szefie □ Pożytki z mody karnawałowej □ Pytanie dydaktyczne □ Penitencjarny problem □ W związku z głośną polemiką prasową □ O pewnym polityku-skandaliście	290
Jan Kazimierz KUROWIĘCKI: Socjalizm i kapitalizm □ Tak źle... □ Nagrobek żebraka □ Stosunki □ Przemiana □ Zdrowy rozsądek	290
Andrzej PAŁOSZ: Fraszki wypitne – Postawa wyjściowa □ Dążenie do wypitności □ Wstępne upodobnienie □ Ludopijca □ Koszerna □ Kadrowiec □ Przewódnik □ Demaszkator □ Al(e)truzim	291
Zdzisław BARGLIK: Margaritas ante portas □ Niestety □ Obiecanka □ Prawo □ Współczesny Orfeusz □ Naiwniaczka	291
SKORPION: Sienkiewicz □ Z Szekspira □ Ze Słowackiego □ Epitafia □ Brzechwa □ Mickiewicz – karierowiczowi	292
Porady	
Jolanta KLIMOWICZ-OSMAŃCZYK: Podróżnym ku przestrodze	293
Porady ze starych kalendarzy – zebrała Krystyna KOSSAKOWSKA-JAROSZ	295
Rozrywka	
Horoskop	298
Krzyżówka	302
Reklamy	